

DE BEELE

Door Gerard Vrieling

HET LANDGOED

De Beele ligt even buiten de plaats Voorst aan de Rijkstraatweg naar Zutphen.

Het landgoed heeft een lange geschiedenis. In 1448 wordt in een tijnsboek al genoemd dat het goed lag in de Bylremark buurschap Voorsterklei. De naam Beele heeft de betekenis van 'nieuw aangewassen land') Het was een spijker in handen van Zutphense elite.

De Beele in de 16e eeuw

Het goed Sinderen, dat in de buurt van De Beele lag was ook in handen van Zutphense elite. Via huwelijken en landaankopen werd het gebied uitgebreid. Vele families zijn eigenaar van De Beele geweest. Zo was in 1594 ene Herman van Meeckeren bezitter van het goed. Hij was een vooraanstaand ambtsjonker²⁾ te Epe en behoorde tot de Ridderschap van de Veluwe Na hem kwamen in de 16e en 17e eeuw nog velen in het bezit van De Beele. Zo was in 1609 Schimmelpenninck van de Oye van De Poll eigenaar van De Beele.

SLOET TOT OLDHUYNS

Ongeveer honderd jaar later, in 1793 kwam De Beele in handen van de familie Sloet tot Oldhuys.³⁾ De oorsprong van deze familietak ligt in Vollenhoven. Hier stond het stamhuis Oldhuys binnen de muren van deze stad.

Baron Sloet

De eerste eigenaar van het goed was Ludolph baron Sloet tot Oldhuys burgemeester van Zutphen. Zijn zoon Jan Adriaan Joost werd van 1811-1817 maire (burgemeester) van Voorst.

De handtekening van baron Sloet

Bij zijn overlijden in 1895 bestond de buitenplaats uit een herenhuis, koetshuis, een tuinmanswoning en erven. Twee van zijn zoons te weten Ludolph Anne Jan Willem baron Sloet van de Beele

(Voorst 1806- Arnhem 1890) en Barthelomeus Willem Anne Elise baron Sloet tot Oldhuys. (Voorst 1807 - Zwolle 1884)

Beide zonen zaten in Elburg op Koloniaal Instituut Van Kinsbergen waar vanuit het hele land jongens uit de goeode kringen naar school gingen. De beide broers gingen na Elburg in Utrecht rechten studeren. Ludolph heeft veel landelijke functies bekleed en Bart had veel bestuurlijke functies in de Provincie Overijssel. In 1861 werd Ludolph benoemd tot gouverneur-generaal van Nederlands-Indie.

Ludolph Anne Jan Willem erfde De Beele Hij was gehuwd met Jacoba Maria Vischer. Zij kregen vier kinderen, waarvan de jongste zoon Ernst Wilt baron Sloet in 1905 De Beele verkocht.

ADÈLE DRORY DE PEREZ

In 1905 kocht de rijke weduwe Adèle Drory de Perez het huis via een veiling voor f 78.058 De Beele van Ernst Wilt baron Sloet. Adèle gaat met haar ongetrouwde zuster, Henriette, op De Beele wonen. Als in 1911 Henriette overlijdt voelt Adèle zich erg eenzaam op De Beele. Om de

leegte in haar leven op te vullen geeft ze zich over aan haar grote passie en wel dra opende zij een hippomobiel centrum met Hackney-paarden. De rijke douairière, waar iedereen zo tegenop kijkt, is in werkelijkheid gewoon een paardenmeisje in hart en nieren. En op De Beele is alle ruimte om paarden te houden en te trainen. Daarvoor trekt ze Hein Diekman aan, of zoals hij officieel heet, Heimen Diekmann. Ze zullen een kwart eeuw lang geen enkel concours van enig belang over gaan slaan. Hierbij won zij veel prijzen. Dit is gebeven tot 18 mei 1929 toen vertrok Adèle naar Wassenaar. De Beele werd onderhands verkocht aan Jhr. Bonifacius de Jonge, oud-Gouverneur-Generaal in Ned. Indië, en zijn echtgenote. Met dien verstande dat Adèle er niet meteen uithoef-

De toegangspoort van De Beele

de. ze blijft nog een paar jaar op De Beele wonen tot ze in 1930 De Beele verlaat. Ze verhuist naar Huize Heidehorst aan de Teylingerhorstlaan 2 in Wassenaar. Daar woont ze pal naast haar laatste en dichtstbijzijnde familie: twee weduwes, nichten Sloet van Oldruitenborgh. Ze overlijdt er op 1 maart 1933 op 81-jarige leeftijd.

De Beele heeft toen een aantal jaren leeg gestaan tot jhr. Bonifacius de Jonge er nog tot 1942 heeft gewoond. Daarmee kwam er voorgoed een eind aan de particuliere bewoning. In 1942 werd De Beele door de bezetters gevorderd om er een kindertehuis van te maken.

De bestemming van De Beele werd vanaf nu voorgoed gericht op de zorg voor kwetsbare groepen in onze samenleving. (zie daarvoor het verhaal bij de Oude Ansicht op bladzijde 42) In 1971 werd De Beele afgebroken en vervangen door nieuwe gebouwen. Het enige dat is overgebleven is de fraaie toegangspoort, de fundering en kelders onder het nieuwe

hoofdgebouw en de imposante notenboom.

BRONNEN

- Onder den clockenslagh, Mr. J.H. Hermsen
- Biografisch woordenboek van Gelderland
- Baron op klompen - 'Baron Bartholomeus Sloet van Oldhuys' door Wim Coster

VOETNOTEN

- 1 D.Otten: Veldnamen en Boerderijnamen in de gemeente Voorst
- 2 Ambtsjonker: Van oorsprong een boer die wegens bewezen diensten gedaan aan zijn leenheer landerijen in bezit kreeg.
- 3 Familie Sloet tot Oldhuys in Kroniek 2010- 32e jrg.
- 4 De dappere dame op De Beele in Kroniek 2019 nummer 2

Huize De Beele:
Het landgoed is
kaal nadat alle
houtopstanden
zijn gekapt door
de bezetter